

22. nedeľa cez rok 2025 C

AI Žijeme v spoločnosti, ktorá sa stala za posledných niekoľko desaťročí veľmi súťaživou. Dôsledkom toho je, že víťaz berie všetko. V ľuďoch sa povzbudzuje pýcha a pocit vlastného úspechu, často bez akejkoľvek vďačnosti tomu, kto je zdrojom síl k úspechu. Úspech a častá pýcha s tým spojená, nám vraj dajú istotu, spokojnosť a radosť. Môže to pýcha naozaj poskytnúť?

KE Ježiš nás varuje pred pýchou slovami dnešného evanjelia: "Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa poníža, bude povýšený."

DI Pozrime sa na prvú časť Ježišových slov: Kto sa povyšuje, bude ponížený. Keď mali kresťanskí učitelia morálky zoradiť hriechy podľa závažnosti, na prvé miesto dali pýchu. Augustín v tom vidí dôvod, prečo sa najinteligentnejší a najkrajší anjel Lucifer odvrátil od Boha. Bol pyšný na seba a na svoju krásu, hoci ju mal od Boha. Ostatní padli anjeli potom zopakovali rovnaké zmýšľanie a prvých ľudí pokúšali, aby boli "ako Boh".

Súčasná pop kultúra má silnú tendenciu chápať pýchu prevažne v pozitívnom zmysle. Neustále nám hovoria, aby sme boli na seba hrdí, aby sme si vybudovali silný pocit sebavedomia a sebaúcty. To nám vraj prinesie radosť, pokoj a šťastie v živote. Ak teda zakladáme hrdosť len na sebe, chceme byť vlastne ako "Boh". Myslíme si, že si to sami dokazujeme. Ježiš nás však učí, že bez neho nemôžeme urobiť nič.

Ďalším faktom je, že pýcha je vo svojej podstate veľmi súťaživá. Jeden filozof hovorí: "Pýcha musí byť súťaživá, pretože nemôže prenechať prvé miesto niekomu inému, ani keď sú jej potreby uspokojené." Pretože je vo svojej podstate súťaživá, stavia nás proti sebe; inak to jednoducho nejde. Pýcha tak znemožňuje budovanie zdravých vzťahov s Bohom a blíždymi a výsledkom je často osamelosť. Reálne liberálny kapitalizmus je tiež postavený na súťaživosti.

PAR Teraz sa pozrime na druhú časť Ježišovho výroku: „Kto sa poníži, bude povýšený.“ Liekom na pýchu je čnosť pokory. Vzorom pokory je Boh. Nesúťaž s nikým. Neupozorňuje na seba, neukazuje svoje dobré vlastnosti. Niekoľko položartovne povedal: "Pokora je ako spodná bielizeň: bez nej sa nezaobídeme, ale je neslušné ju predvádzať na verejnosti." Pokora je ochota a schopnosť slúžiť druhým, tak ako to neustále robí Boh. A to je prvý krok k pokore. Byť ochotný slúžiť Bohu a blíždym.

MY Starý a dosť známy príbeh hovorí o mužovi, ktorý mal sen. Vo sne navštívil peklo. Bola to miestnosť s veľkým stolom uprostred. Okolo stola sedelo veľa hostí a stôl bol prestretý najrôznejšími pochúťkami, ale hostia boli nahnevaní, utrápení a hladní. V miestnosti vládlo zádušné ticho. Rozhliadol sa po miestnosti a pochopil dôvod. Každý z nich sedel príliš

dáľe od stola, aby naň dosiahol, a tak dostal veľmi dlhú lyžicu. Ale aj keď si teraz všetci mohli nabrať jedlo, lyžica bola opäť príliš dlhá a ruky príliš krátke na to, aby si sami vložili sústa do úst. Všetci tak boli hladní.

Muž bol potom prenesený do neba, kde sa na jeho prekvapenie opakovala tá istá scéna. Tu však bolo veľa smiechu a radosti a stravníci sa medzi sebou živo rozprávali. Po chvíli pozorovania čoskoro pochopil prečo. Tu sa nikto nemusel namáhať a vkladať si do úst dlhú lyžicu. Všetci sa už naučili používať svoje lyžice na podávanie súst niekomu inému, kto sedel nablízku. A tak všetci jedli a cítili sa dobre. Nikomu nič nechýbalo. Spolupracovali.

Ďalšou metódou k pokore je každovečerné spytovanie svedomia a vyznanie hriechov, ľudovo povedané spoveď. Vyznanie hriechov je v priamom rozpore s tým, čo hovoria všetky populárne psychologické príručky a návody na svojpomoc. Čím viac pýchy, tým menej spovede. Častá spoveď nám pomáha učiť sa pokore.

V neposlednom rade nás k pokore vedie vďačnosť. Pomáha nám uvedomiť si, že všetko, čím sme, čo máme, čo sme v živote dosiahli, je v podstate dar od Boha.

ADE Som pyšný na... často znamená, že všetko pochádza od nás. My kresťania však veľmi dobre vieme odkiaľ pochádza všetko dobro v nás. V tretej eucharistickej modlitbe sa kňaz modlí takto: „Pevne dúfame, že aj my sa tam s nimi budeme naveky radowať z tvojej slávy v Kristovi, našom Pánovi, skrze ktorého štedro dávaš svetu všetko dobré.“

Amen.